

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 43/11
V Lucemburku dne 5. května 2011

Rozsudek ve věci C-434/09
Shirley McCarthy /
Secretary of State for the Home Department

Občané EU, kteří nikdy nevyužili svého práva volného pohybu, se nemohou dovolávat občanství Unie, aby legalizovali pobyt svého manžela či manželky pocházejících z třetí země

Dokud tyto osoby nejsou zbaveny svého práva svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, nevykazuje jejich situace žádnou spojitost s právem Unie

Právo Unie umožňuje manželovi či manželce občana členského státu, který legálně pobývá v jiném členském státě, aby s ním zůstali, i když tento manžel či manželka nejsou státními příslušníky některého státu Unie.

Shirley McCarthy, státní příslušnice Spojeného království, má rovněž irskou státní příslušnost. Narodila se a vždy pobývala ve Spojeném království; nikdy nevyužila svého práva svobodně se pohybovat a pobývat na území jiných členských států Unie.

Po uzavření manželství s jamajským státním příslušníkem požádala paní McCarthy poprvé o vydání irského pasu, jež také obdržela. Poté požádala jakožto irská státní příslušnice, která si přeje pobývat ve Spojeném království na základě práva Unie, u britských orgánů o oprávnění k pobytu. Její muž požádal pro sebe o povolení k pobytu jakožto manžel občanky Unie. Jejich žádosti byly zamítnuty z důvodu, že paní McCarthy nemůže opřít svůj pobyt o právo Unie a dovolávat se tohoto práva, aby legalizovala pobyt svého manžela, neboť nikdy nevyužila svého práva pohybovat se a pobývat v jiných členských státech než Spojeném království.

Supreme Court (Nejvyšší soud, Spojené království), který v tomto sporu rozhoduje, položil Soudnímu dvoru otázku, zda se i paní McCarthy může dovolávat pravidel práva Unie, jejichž účelem je usnadnit pohyb osob na území členských států.

Soudní dvůr v rozsudku vydaném dnešního dne nejprve upřesnil, že směrnice o volném pohybu osob¹ stanoví, jak a za jakých podmínek mohou evropští občané využít svého práva volného pohybu na území členských států. Směrnice upravuje situaci, kdy se osoba stěhuje do jiného členského státu, než jehož je státním příslušníkem, nebo v takovém členském státě pobývá.

Soudní dvůr v této souvislosti připomněl, že v souladu se zásadou mezinárodního práva, jež byla potvrzena v Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod², požívají občané Unie pobývající v členském státě, jehož jsou státními příslušníky – jak je tomu v případě paní McCarthy – bezpodmínečného práva pobytu v tomto státě. Soudní dvůr tedy konstatoval, že směrnice nemůže být určena k použití na tyto osoby.

Soudní dvůr rovněž poukázal na to, že skutečnost, že občan Unie je státním příslušníkem více členských států, neznamená, že využil svého práva volného pohybu. Soudní dvůr proto dospěl k závěru, že **se směrnice nepoužije na situaci, v jaké se nachází paní McCarthy**. Pokud jde

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Úř. věst. L 158, s. 77; Zvl. vyd. 05/05, s. 46).

² Evropská úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsaná dne 4. listopadu 1950 v Římě.

o muže paní McCarthy, Soudní dvůr konstatoval, že jelikož není manželem příslušníka členského státu, který využil svého práva volného pohybu, nemůže ani on požívat práv přiznaných směrnicí.

Soudní dvůr dále připomněl, že taková osoba, jako je paní McCarthy, která je státním příslušníkem alespoň jednoho členského státu, má status občana Unie, a může se tedy dovolávat práv, která s tímto statutem souvisejí, zejména práva svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, a to i vůči členskému státu svého původu. Skutečnost, že vnitrostátní orgány nezohlednily irskou státní příslušnost paní McCarthy pro uznání jejího práva pobytu ve Spojeném království, však nemá žádný dopad na její právo zůstat ve Spojeném království nebo se svobodně pohybovat a pobývat na území členských států. Paní McCarthy ani nebyla v důsledku vnitrostátního rozhodnutí zbavena možnosti skutečně využívat podstatné části práv plynoucích z jejího statusu občanky Unie.

V důsledku toho Soudní dvůr odpověděl, že neexistují-li vnitrostátní opatření, v jejichž důsledku by byla paní McCarthy zbavena možnosti skutečně využívat podstatné části práv plynoucích z jejího statusu občanky Unie nebo by byl narušen výkon jejího práva svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, nevykazuje situace paní McCarthy žádnou spojitost s právem Unie a řídí se výlučně vnitrostátním právem. Za těchto okolností **nemůže paní McCarthy opírat svůj pobyt ve Spojeném království o práva související s evropským občanstvím.**

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499